

Sygn. akt I UK 122/17

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z odwołania H. Z.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.
o prawo do emerytury pomostowej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 28 czerwca 2022 r.,
w związku ze skargą kasacyjną ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego
w (...)
z dnia 22 listopada 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

**na podstawie art. 182 § 1 pkt 5 k.p.c. umarza postępowanie
kasacyjne.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 6 czerwca 2017 r. Sąd Najwyższy zawiesił postępowanie kasacyjne na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. ze względu na śmierć strony – ubezpieczonego (odwołującego się) H. Z., który ubiegał się o prawo do emerytury pomostowej. Powód zmarł 16 maja 2017 r., o czym powiadomił Sąd Najwyższy pełnomocnik ubezpieczonego.

Odpis postanowienia Sądu Najwyższego o zawieszeniu postępowania został doręczony pełnomocnikowi zmarłego ubezpieczonego radcy prawnemu M. Ł. oraz pełnomocnikowi pozwanego organu rentowego radcy prawnemu B. K..

Od chwili zawieszenia postępowania kasacyjnego do Sądu Najwyższego nie wpłynął wniosek o jego podjęcie ani nie zgłosili się następcy prawni zmarłego ubezpieczonego, legitymujący się dokumentem wykazującym następstwo prawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c., sąd zawiesza postępowanie z urzędu w razie śmierci strony. Zawieszenie postępowania jest obligatoryjne i następuje do czasu zgłoszenia się lub wskazania następców prawnych zmarłego. Zgodnie bowiem z art. 180 § 1 pkt 1 k.p.c. sąd postanowi podjąć postępowanie z urzędu, gdy ustanie przyczyna zawieszenia, w szczególności – gdy przyczyną zawieszenia była śmierć strony – z chwilą zgłoszenia się lub wskazania następców prawnych zmarłego albo z chwilą ustanowienia we właściwej drodze kuratora spadku. W przypadku śmierci strony na etapie postępowania kasacyjnego – poza tokiem instancji, po zaskarżeniu skargą kasacyjną prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji – zawieszeniu podlega jedynie postępowanie kasacyjne. Taką treść ma postanowienie Sądu Najwyższego z 6 czerwca 2017 r.

W rozpoznawanej sprawie nie zostali wskazani (przez stronę pozwaną) następcy prawni zmarłego ubezpieczonego H. Z. ani nie zgłosili się sami do Sądu Najwyższego, wykazując, że są jego następcami prawnymi. Sąd Najwyższy nie został również powiadomiony o ustanowieniu kuratora spadku. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował jedynie o złożeniu przez żonę zmarłego ubezpieczonego wniosku o rentę rodzinną.

W tej sytuacji istniały podstawy do umorzenia postępowania kasacyjnego na podstawie art. 182 § 1 pkt 5 k.p.c., zgodnie z którym sąd umarza postępowanie zawieszone z powodu śmierci strony po upływie pięciu lat od daty postanowienia o zawieszeniu postępowania z tej przyczyny.

Wobec upływu ponad pięciu lat od daty wydania przez Sąd Najwyższy postanowienia o zawieszeniu postępowania z powodu śmierci ubezpieczonego, należało umorzyć postępowanie kasacyjne na podstawie art. 182 § 1 pkt 5 i § 3 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. Umorzenie postępowania z przyczyn wskazanych w art. 182 § 1 k.p.c. może nastąpić – w przypadku śmierci

strony – także w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, w szczególności w postępowaniu kasacyjnym (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 października 2007 r., IV CKN 1276/00, LEX nr 1482422; z 12 lutego 2015 r., II CSK 495/09, niepubl.).